

عنوان مقاله:

کاربست نظریه کنشگر-شبکه برونو لاتور در خوانش مفهوم «فضا»^۱

محل انتشار:

فصلنامه برنامه ریزی فضایی (جغرافیا)، دوره 13، شماره 3 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

حسین حاتمی نژاد - دانشیار گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

احمد پوراحمد - استاد، گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

سعید زنگنه شهرکی - دانشیار، گروه جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

رضا کانونی - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری، دانشکده جغرافیا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

فضا همیشه در رشته های مختلف علمی از جمله جغرافیا محل اندیشه ورزی ها و نظریه پردازی ها بوده است و اندیشمندان و صاحب نظران هر یک از منطری به فضا نگریسته اند. در پژوهش حاضر سعی بر آن شده است تا خوانش مفهوم فضا از منظر نظریه کنشگر-شبکه برونو لاتور نگریسته شود تا بتوان خوانشی نوین از مفهوم فضا را به دست آورد. هدف از این پژوهش شناسایی کاربردهای نظریه کنشگر-شبکه در خوانش مفهوم فضا و نیز گسترش افق های نوین با استفاده از نظریه های فکری-فلسفی جدید در نگاه به فضا است. پژوهش حاضر جزء پژوهش های بنیادی است که براساس شیوه تحلیلی انجام شده است. ماخذ این پژوهش برای کشف کاربردها، نظریه کنشگر-شبکه برونو لاتور است. در این مطالعه اطلاعات به صورت رجوع به متون دست اول (لاتور، لاو و کالین) و دست دوم (مقاله ها، پایان نامه ها و کتاب هایی که در سال های اخیر درباره نظریه کنشگر-شبکه نوشته شده است) و نیز با نمونه گیری از متن به صورت هدفمند گردآوری شد. نظریه کنشگر-شبکه با رد ذات گرایی و دوگانه طبیعت / جامعه از عاملیت کنشگران غیرانسانی به همراه انسان دفاع می کند و معتقد است که کنشگران انسانی بر کنشگران غیرانسانی برتری ندارند و تمامیت در دست هیچ کدام از آنها نیست. کاربردهای نظریه کنشگر-شبکه در خوانش مفهوم فضا منتج به نتایجی چون پذیرش اصل تعلیق در شناخت فضا، فضا به مثابه سینتگم، تولید جمعی بودن فضا، فازی شدن فضا، چند رگه بودن فضا، فضا به مثابه شبکه و فضا به مثابه جعبه سیاه را به دست داده است.

کلمات کلیدی:

کنشگر-شبکه، برونو لاتور، فضا، بنیادی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1948666>

